

CASTELLS CATALANS

CASTELLVELL DE SOLSONA

Nom del castell: Castellvell de Solsona
Data de construcció: XI
Municipi: Olius
Comarca: Solsonès
Altitud: 848 m
Coordenades: E 1.502935 N 41.994951
(Geogràfica - ETRS89)
Com arribar-hi: situat a ponent de Solsona, s'hi va prenent la carretera C-149a que va a Sant Climenç.

El Castellvell de Solsona, Castell de Castellvell o simplement el Castellvell, és un castell que es troba dalt de l'homònim turó de 848 metres d'altitud al municipi d'Olius a la comarca del Solsonès. Edificació d'origen força antic (al segle XI ja se l'anomenava el vell), és una important fortificació i talaia al nord-oest de la ciutat de Solsona.

Situació

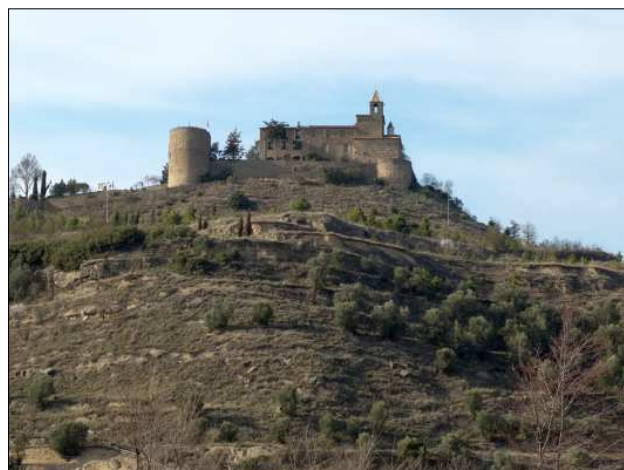
El Castellvell és en dalt del turó de Castellvell, a 130 metres per sobre de la ciutat de Solsona, essent així, un mirador de primer ordre sobre tot el vinyet de Solsona i de gran part de la comarca del Solsonès. Donant la volta en sentit invers a les agulles del rellotge, es pot veure: a l'oest, el serrat de la Torregassa; al sud, el santuari del Miracle i la serra de Pinós, amb Montserrat al fons; a l'est, el Pi de Sant Just i els espadats de Busa, i fins i tot, es pot veure el Montseny a l'horitzó; al nord, Sant Bartomeu en primer terme, i al fons destaca el Port del Comte, amb la serra del Verd i el Pedraforca, i el Cadí per darrere, i ja tancant el cercle, el Montsec.

Història

Construcció

La construcció del castell va començar, per ordres del comte Sunyer d'Urgell, l'any 957, i el comte Borrell II del casal de Barcelona el féu reforçar el 973 per assegurar la defensa de la contrada.

Al segle XI, l'aleshores senyor de Solsona Ecard Miró, va començar les obres per a fortificar-lo

El Castellvell des de migjorn. Fotos de Jordi Gironès.

més, obres que posteriorment a la seva mort, van continuar els seus descendents Bernat i Ramon de Tarroja, finalitzant la construcció l'any 1217. El final de la construcció va tenir lloc quan la pubilla dels Tarroja, Agnès, ja s'havia casat amb el vescomte de Cardona, Ramon Folc IV de Cardona (1180-23 d'agost de 1241).

Època romànica

De l'època romànica, fora del recinte, es conserven restes d'una església, a ponent, amb absis trilobat, que correspon a l'església parroquial de Sant Miquel de Castellvell. Fou substituïda per la parròquia de Brics, que n'havia estat sufragània. Dins del mateix castell encara hi podem trobar mostres de la capella romànica que hi havia, però que es va modificar a l'estil gòtic durant el segle XV. Una altra mostra de l'època romànica la trobem en el capitell romànic que es conserva al recinte de la muralla. En aquest hi podem veure esculpits els escuts d'armes de les dues famílies: la torre dels Tarroja i el card dels Cardona. Aquests dos símbols, juntament amb la creu del monestir i un sol, els podem trobar també a l'escut de la ciutat de Solsona.

Segle XIV

En el segle XIV, entre els anys 1310 i 1320, el castell patí àmplies reformes que engegà el vescomte de Cardona per adaptar la casa-castell a l'estil gòtic i convertir-lo en palau; durant aquestes

tes reformes es va construir la gran sala que es podia trobar al costat est del recinte emmurallat, de forma quadrada, amb arcs apuntats transversals sobre columnes cilíndriques amb capitells cúbics, segons un model freqüent als castells catalans en època gòtica.

Després de 69 anys de mantenir-hi la seu de la casa senyorial, els Cardona van abandonar el castell per anar al castell del Camp. Aquest segon castell va rebre el nom de castell nou, i per contraposició, el que havien deixat al serrat s'anomenà el castell vell. El castell es va mantenir en custòdia de diversos nobles que reberen el títol de castlà de Castellvell, una denominació que es va mantenir fins al segle XVII.

L'any 1389 el castell va patir la seva primera destrucció a mans del primer comte de Cardona, Hug II de Cardona, que va autoritzar l'enderrocament per aprofitar-ne les pedres en la construcció de les noves muralles de Solsona.

Segle XV

Tal com s'ha comentat anteriorment, durant el segle XV es va edificar on hi havia la capella romànica i sota la mateixa advocació de santa Maria, un important edifici de planta gòtica, on encara avui, s'hi manté el culte com a santuari de la Mare de Déu del Remei.

Guerres carlines

Durant la Primera guerra Carlina, el baró de Meer va ordenar transformar-lo en un castell modern (que inclou l'antic) anomenat castell de Solsona. El castell va patir greus danys durant les campanyes de la Tercera guerra carlina. L'any 1872, el carlí Morlans va ordenar ensorrar les tres torres que actualment es troben escapçades de les quatre del recinte quadrat del que només en resta la base, i la quarta torre escapà de la mateixa sort gràcies a l'arribada dels governamentals que n'impedí la destrucció.

Santuari de la Mare de Déu del Remei

Dins del recinte del castell hi ha també restes de la capella d'època romànica, però vers la primera meitat del s. XV fou edificat, sota la mateixa advocació de santa Maria, un notable edifici d'estructura gòtica, que ha romàs obert al culte com a santuari de la Mare de Déu del Remei.

S'hi venera una imatge sedent de Maria, concretament una talla de la Mare de Déu de les Neus o de la llet (segle XIV). El 1882, el capellà del Castellvell va decidir mutilar la talla, ja que creia que era una representació vergonyosa. Actualment, el cap de l'infant Jesús es troba dipositat al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona.

Avui dia, el Castellvell de Solsona encara es troba habitat, i en un estat de conservació bastant bo. S'hi segueixen celebrant aplecs del Roseret, i cada 10 de setembre es tradició realitzar-hi un aplec independentista, pujant-hi una gran senyera que es penjarà a les muralles del castell, i celebrant-hi xerrades, per commemorar la diada.

Extret de https://ca.wikipedia.org/wiki/Castellvell_de_Solsona

Elena Fàbregas i Corts
Jordi Gironès i Vilardebò
Abril de 2014